

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: Procesy Środowisko

Przedszkole Miejskie Nr 3
Olsztyn

Warmińsko - Mazurski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Olsztynie

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 24-01-2013 - 30-01-2013 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Dorota Anuszkiewicz, Elżbieta Wąsowska.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w przedszkolu nauczycieli, innych pracowników, dzieci, ich rodziców, partnerów przedszkola i przedstawicieli samorządu lokalnego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor przedszkola	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Przedszkole, w którym pracuję"	Badanie na próbie pełnej	6
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu i pracy w zespołach zadaniowych oraz psycholog	5
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele: woźne oddziałowe, pracownicy techniczni	6
Dzieci	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele najstarszej grupy	15
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad grupowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	5
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Rodzice obecni w trakcie badania na terenie przedszkola	24
Partnerzy przedszkola, przedstawiciele samorządu lokalnego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele samorządu lokalnego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	9
Obserwacja zajęć		Wszystkie grupy	4
Obserwacja przedszkola		Wewnątrz i na zewnątrz	nd
Analiza danych zastanych			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Przedszkole Miejskie Nr 3
Patron	brak
Typ placówki	Przedszkole
Miejscowość	Olsztyn
Ulica	OPOLSKA
Numer	28
Kod pocztowy	10-626
Urząd pocztowy	OLSZTYN
Telefon	0895331138
Fax	
Www	www.przedszkole3olsztyn.republika.pl
Regon	00024807100000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	66
Oddziały	3
Nauczyciele pełnozatrudnieni	6
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	3
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	0
Średnia liczba uczących się w oddziale	22
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	11
Województwo	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
Powiat	Olsztyn
Gmina	Olsztyn
Typ gminy	gmina miejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wprowadzenie: obraz placówki

Przedszkole Miejskie nr 3 w Olsztynie działa nieprzerwanie od 67 lat na Osiedlu Mazurskim. Bazę przedszkola stanowi niewielki budynek oraz przestronny ogród i sad. W placówce funkcjonują 3 grupy mieszane wiekowo.

Przedszkole pracuje zgodnie z misją zawartą w „Koncepcji pracy Przedszkola Miejskiego nr 3 w Olsztynie”. Jej główne założenia to stworzenie warunków do takiego kształcenia umiejętności i postaw dzieci, aby potrafiły wykorzystać je na kolejnym etapie edukacji i były wrażliwe na potrzeby drugiego człowieka i środowiska. Kadra przedszkola zapewnia dzieciom wszechstronny rozwój intelektualny, fizyczny oraz emocjonalny i społeczny. Dobrze przygotowuje dzieci do podjęcia w przyszłości roli samodzielnych, aktywnych i odpowiedzialnych członków społeczności. W placówce kultywowane są tradycje rodzinne, regionalne i narodowe. Razem z rodzicami nauczyciele towarzyszą dzieciom w przeżywaniu sukcesu i radzeniu sobie z porażkami.

Zgodnie z koncepcją na lata 2010 – 2013 zaplanowano działania dotyczące pogłębiania przez dzieci wiedzy przyrodniczej poprzez rozbudzanie zainteresowań przyrodą ożywioną i nieożywioną, bezpośrednią obserwację, eksperymenty i twórczą działalność przedszkolaków oraz działania związane z ochroną środowiska. Koncepcją pracy przedszkola jest znana rodzicom i przez nich akceptowana. Nauczyciele dokonują jej analizy oraz modyfikacji.

W przedszkolu kadra pedagogiczna wspólnie planuje i organizuje procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci. Procesy te są monitorowane, a formułowane wnioski wykorzystuje się podczas codziennej pracy oraz planując działania na kolejny rok. Oferta placówki uwzględnia podstawę programową oraz zalecane warunki jej realizacji, a także wyniki diagnozy potrzeb podopiecznych. Ponadto brane są pod uwagę specyficzne możliwości dzieci.

Placówka współpracuje z wieloma instytucjami funkcjonującymi w lokalnym środowisku. Na szczególne podkreślenie zasługują działania podejmowane wspólnie z pobliską Szkołą Podstawową nr 6 im. Ildefonsa Gałczyńskiego, w której uczy się większość byłych podopiecznych przedszkola. Dzieci kończące przedszkole są bardzo dobrze przygotowane do podjęcia nauki w klasie pierwszej, o czym świadczy m.in. duża liczba sześciolatków („absolwentów” przedszkola) rozpoczynających szkołę podstawową. Ponadto dzięki tej współpracy i podejmowanym przez nauczycieli działaniom byli wychowankowie dość szybko adaptują się do warunków szkolnych.

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Procesy

Wymaganie: *Przedszkole ma koncepcję pracy*

Komentarz:

Przedszkole pracuje zgodnie z opracowaną wspólnie i przyjętą przez radę pedagogiczną koncepcją. Nauczyciele podejmują liczne działania realizujące zawarte w niej cele oraz zadania, a także dokonują jej analizy i modyfikacji. Rodzice są zapoznawani z koncepcją pracy placówki. Przypomina się im również główne założenia tego dokumentu. Wymaganie jest spełniane na bardzo wysokim poziomie.

W przedszkolu istnieje koncepcja pracy, która, jak wynika z analizy dokumentów, została przyjęta przez radę pedagogiczną uchwałą nr 3/10 z dnia 30.08.2010 r. w sprawie zatwierdzenia „Koncepcji Pracy Przedszkola Miejskiego nr 3 w Olsztynie na lata 2010/2013” (protokół z zebrania rady pedagogicznej z 30.08.2010 r.). Wszyscy nauczyciele (6 ankietowanych) czują się jej autorami. Jako najważniejsze założenia koncepcji dyrektor i kadra pedagogiczna w czasie wywiadów wymienili:

- wszechstronny rozwój intelektualny, fizyczny, emocjonalny i społeczny dzieci (umiejętność uczenia się, kształcenie uwagi, koncentracji i pamięci, funkcjonowanie wśród rówieśników),
- towarzyszenie dziecku wspólnie z rodzicami w przeżywaniu sukcesu i radzeniu sobie z porażkami,
- kultywowanie tradycji rodzinnych, regionalnych, narodowych,
- przygotowanie dzieci do bycia samodzielnymi, aktywnymi, odpowiedzialnymi,
- uwrażliwianie na potrzeby innych ludzi i środowiska,
- stworzenie takich warunków kształcenia umiejętności i postaw dzieci, aby potrafiły wykorzystać je w szkole.

Jako priorytety w koncepcji wyznaczono:

- Rozwijanie zainteresowań przyrodniczych – „Mali przyrodnicy”.
- Jestem bezpieczny - realizacja przedszkolnego programu edukacji komunikacyjnej "Autochodzik".
- Wdrażanie innowacji pedagogicznej "Starsi i młodszy razem, jak w rodzinie. Praca w grupach mieszanych wiekowo: trzy- cztero- i pięcioletków" (realizacja w latach 2010-2012).
- Wdrażanie innowacji pedagogicznej "By dziecko mogło samo. Aktywność i samodzielność dziecka - podstawowym warunkiem rozwoju" (realizacja w latach 2012-2014).

Na lata 2010-2013 w koncepcji zaplanowano działania pod ogólną nazwą – „Jesteśmy częścią przyrody”, koncentrujące się wokół ochrony środowiska i pogłębiania wiedzy przyrodniczej oraz rozbudzania zainteresowań przyrodą, m.in. poprzez bezpośrednią obserwację, eksperymenty i twórczą działalność dzieci. W kolejnych latach przewidziano do realizacji następujące zagadnienia: 2010-2011 – „W sadach, ogrodach, na łące”, 2011-2012 – „W parku, w lesie, nad jeziorem”, 2012-2013 – „Co to jest ekologia”.

Nauczyciele dodali, że zgodnie z koncepcją w pracy przedszkola ważne są także: zapewnienie dzieciom optymalnych warunków dla ich prawidłowego rozwoju, wspieranie uzdolnień oraz wspomaganie wychowanków zgodnie z ich potencjałem i możliwościami, rozwijanie umiejętności przydatnych w życiu codziennym. Istotne jest zacieśnianie współpracy z rodzicami, sąsiadującą szkołą podstawową i instytucjami lokalnymi wspierającymi proces edukacji, a także zapewnienie odpowiedniej bazy i wyposażenia przedszkola gwarantujące właściwą realizację zadań placówki. W pracy przedszkola nacisk kładzie się także na wspomaganie rodziców w wychowaniu.

Zdaniem pracowników niepedagogicznych w przedszkolu najważniejsze jest bezpieczeństwo dzieci, ich wychowanie i edukacja (zdobywanie wiedzy o świecie, dobre przygotowanie do podjęcia nauki w szkole) oraz szybka adaptacja w przedszkolu. Co roku do placówki przychodzi dzieci, które trudniej od innych przystosowują się do nowych dla nich warunków. Takie przedszkolaki obejmowane są szczególną opieką i troską. W przedszkolu kładzie się też nacisk na samodzielność dzieci, umiejętność pracy w grupie i działania związane z poznaniem i ochroną przyrody. W opinii niektórych uczestniczących w wywiadzie pracowników ważne jest także wyżywienie, poznanie czego nie je dane dziecko, jaką ilość pokarmu spożywa. Pracownicy podkreślili, że pracy z dziećmi sprzyja rodzinna atmosfera panująca w placówce.

Przedszkole prowadzi działania realizujące własną koncepcję pracy, na co wskazują wypowiedzi dyrektora, nauczycieli i obserwacja placówki. Działania stałe skupiają się wokół kilku grup tematycznych. Do najważniejszych respondencji zaliczyli:

1. Poznawanie najbliższego i dalszego otoczenia przyrodniczego (obserwowanie przyrody o każdej porze roku, zwracanie uwagi na zmiany zachodzące w świecie roślin, zwierząt, dostrzeganie bogactwa barw, zapachów, dźwięków):

- spacer, wycieczki,
- wykorzystywanie literatury, filmów i programów multimedialnych o tematyce przyrodniczej,
- udział w przedsięwzięciach związanych z ochroną środowiska naturalnego (Dzień Ochrony Przyrody, Święto Drzewa, Dzień Wiosny, Światowy Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata, Dzień Ekologa, Patrole ekologiczne, zbiórka zużytych baterii, Kodeks Młodego Ekologa),
- organizowanie konkursów sprawdzających podstawową wiedzę dzieci o ekosystemach, obiektach i zjawiskach przyrodniczych występujących w najbliższej okolicy,
- korzystanie z oferty edukacyjnej Muzeum Przyrody w Olsztynie, Arboretum w Kudypach, Leśnictwa Dąbrówka.

2. Aktywne poznawanie przez dzieci przyrody (oglądanie, przeżywanie, doświadczanie i badanie, wypowiedzianie się oraz działanie i tworzenie):

- organizowanie kąpek przyrody, kąpek badawczych i przeprowadzanie w nich doświadczeń, eksperymentów,
- wykonywanie albumów przyrodniczych, zielników, atlasów, zakładanie grządek warzywnych,
- zagospodarowanie ogrodu przedszkolnego oraz opiekowanie się zimą ptakami,
- zbiórka pokarmu dla zwierząt leśnych oraz pokarmu i legowisk dla zwierząt w schroniskach (Olsztyn, Lubajny).

3. Rozwijanie u dzieci wrażliwości estetycznej i uczuciowej w odniesieniu do przyrody:

- organizowanie i udział w konkursach plastycznych o tematyce przyrodniczej ("Czym las wita nas", "Przedszkolak przyjacielem zwierząt", "Nasz las" - konkurs wojewódzki organizowany przez Nadleśnictwo Olsztyn i olsztyński Pałac Młodzieży, "Grzyby i las" - ogólnopolski konkurs organizowany przez Uniwersytet Warmińsko-Mazurski i Forum działkowców w ramach Olsztyńskich Dni Nauki i Sztuki oraz Europejskiej Nocy Naukowców),
- zabawy twórcze z wykorzystaniem materiału przyrodniczego,
- dostrzeganie postaw i wartości w sztuce w odniesieniu do przyrody (m.in. organizacja przedszkolnego konkursu recytatorskiego "Przyroda w sercach i poezji"),
- organizowanie wystaw o tematyce przyrodniczej, proekologicznej,
- udział w programie Olsztyńskiego Zakładu Komunalnego "Olsztyńskie Pięciolatki Segregują Odpadki".

4. Zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa:

- spotkania z pracownikami policji, straży miejskiej, straży pożarnej,
- realizacja przedszkolnego programu edukacji komunikacyjnej "Autochodzik" (bezpieczeństwo w ruchu drogowym),
- realizacja programów "Bezpieczny przedszkolak", "Bezpieczne wakacje" (zajęcia na temat bezpieczeństwa w domu i na podwórku, w tym bezpieczne kontakty ze zwierzętami, bezpieczne użytkowanie urządzeń elektrycznych),
- zajęcia na temat bezpieczeństwa w przedszkolu (budynek i otoczenie, zasady bezpiecznego zachowanie się w różnych sytuacjach i miejscach, w czasie zajęć).

5. Współpracę ze środowiskiem lokalnym:

- organizacja uroczystości zgodnie z tradycjami przedszkola,
- udział w zajęciach, imprezach tradycyjnie organizowanych przez instytucje wspomagające działalność edukacyjną (lekcje muzealne, pokazy, konkursy, zawody sportowe),
- organizacja spotkań z rodzicami, jako przedstawicielami różnych zawodów,
- realizacja zagadnień profilaktyki zdrowotnej, zapobieganie niedostosowaniu społecznemu we współpracy z lekarzem, pielęgniarką,
- współpraca z pobliską szkołą obwodową (poznawanie budynku, wizyty w szkole, udział w lekcjach, zajęciach świetlicowych, imprezach organizowanych przez szkołę),
- współpraca z rodzicami (m.in. realizacja zadań międzyprzedszkolnego konkursu przyrodniczego, zagospodarowanie ogrodu przedszkolnego),
- organizacja zajęć otwartych i warsztatowych dla rodziców,
- podejmowanie działań wspierających rodziców w zakresie stymulowania rozwoju intelektualnego, sprawności ruchowej i sfery emocjonalnej dzieci (m.in. działalność w placówce punktu konsultacyjnego poradni

psychologiczno-pedagogicznej),

- opracowywanie i okresowe zamieszczanie na tablicy dla rodziców i na stronie internetowej przedszkola materiałów wspierających ich w procesie wychowania.

6. Wdrażanie innowacji pedagogicznych.

7. Wzbogacanie bazy przedszkola:

- zagospodarowanie oraz wyposażenie pomieszczenia pełniącego funkcję biblioteki i gabinetu logopedycznego,
- gromadzenie i wykorzystywanie edukacyjnych programów multimedialnych, wzbogacanie biblioteczki metodycznej,
- zakup pomocy dydaktycznych i zabawek.

Inne działania realizujące koncepcję pracy przedszkola, to:

- dbałość o prawidłowe, zdrowe żywienie, spożywanie warzyw i owoców z ogrodu i sadu przedszkolnego, samodzielne przygotowywanie przez dzieci prostych potraw z warzyw i owoców, realizacja programów prozdrowotnych ("Kubusiowi Przyjaciele Natury", "Chcę być zdrowy"),
- czytanie dzieciom bajek, książek przez dzieci, rodziców, pracowników przedszkola, członków rodzin, gości, cykliczny udział w akcji "Cała Polska czyta dzieciom" i w zajęciach organizowanych przez filię nr 9 Publicznej Biblioteki Miejskiej,
- organizacja imprez i uroczystości (m.in. Święto Malucha, Wigilia, Bal karnawałowy, Dzień Babci, Dzień Dziadka, Dzień Mamy i Taty, Festyn Rodzinny, pożegnanie dzieci odchodzących do szkoły),
- diagnozowanie osiągnięć edukacyjnych dzieci z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych,
- prowadzenie obserwacji i diagnozy przedszkolnej.

Jako nowe działanie dyrektor podał wdrażanie innowacji pn. "By dziecko mogło samo. Aktywność i samodzielność dziecka – podstawowym warunkiem rozwoju" przyjętej do realizacji 01.09.2012 r. (czas trwania do 31.08.2014 r.). Ponieważ w bieżącym roku szkolnym wiodącym tematem pracy przedszkola jest ekologia, w ramach akcji "Sprzątanie Świata" dzieci uczestniczyły w porządkowaniu terenu przy jeziorze Skanda, a dla wszystkich grup został zorganizowany konkurs plastyczny pn. „Przedszkolak przyjacielem przyrody”. W Dniu Ekologa dzieci tworzyły kodeks "Przyjaciół Przyrody". Z kolei w ramach obchodów Święta Drzewa zorganizowano wycieczkę do Leśnictwa „Dąbrówka” w Dąbrówce Wielkiej. Przedszkole włączyło się też do międzyprzedszkolnego konkursu przyrodniczego „Czarodziejski ogród”.

Koncepcja pracy przedszkola jest analizowana oraz modyfikowana, co wynika z wypowiedzi dyrektora i 5 z 6 badanych nauczycieli. Analizy koncepcji dokonuje się na bieżąco, w ciągu całego roku szkolnego, a także podczas podsumowujących śródrocznych i końcowych zebrań rady pedagogicznej. Formułowane w wyniku tych analiz wnioski wykorzystuje się do planowania pracy na następny rok. W ostatnim czasie dotyczyły one:

- wprowadzenia ćwiczeń wyciszających, kształtujących u dzieci cierpliwość i koncentrację,
- szerszego wykorzystywania w pracy z dziećmi propozycji edukacyjnych bibliotek i muzeów,
- doskonalenia pracy w grupach mieszanych wiekowo m.in. poprzez ściślejsze włączenie do działań pracowników niepedagogicznych, pozyskiwanie wolontariuszy, a także pogłębianie wiedzy i zdobywanie umiejętności praktycznych przez nauczycieli (np. jak organizować zajęcia w takich grupach, żeby zainteresować wszystkie dzieci),
- poszukiwania ciekawych inspiracji, nowych pomysłów do organizowania zajęć otwartych i warsztatów dla rodziców, uatrakcyjniania tych zajęć,
- kontynuowania współpracy ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym i Szkolnym Ośrodkiem Wychowawczym dla Dzieci Niesłyszących w Olsztynie,
- usprawnienia przepływu informacji między nauczycielami i radą rodziców w sprawach dotyczących organizacji imprez przedszkolnych.

Jak podali dyrektor i nauczyciele, w wyniku analizy koncepcji od września 2012 r. w ramach ww. innowacji programowo-metodyczno-organizacyjnej wprowadzono nowe działania związane z kształtowaniem samodzielności dziecka, koncentracji uwagi. Dyrektor dodał, że podczas realizacji pierwszego priorytetu koncepcji pracy przedszkola („Jesteśmy częścią przyrody”) co roku wdrażane są zadania odnoszące się do różnych środowisk przyrodniczych - od najbliższego, jakim jest ogród i sad przedszkolny, poprzez ogrody działkowe na osiedlu, pobliskie łąki, aż do parku, jeziora i lasu. W bieżącym roku szkolnym wprowadzono zagadnienia o tematyce ekologicznej.

Pracownicy niepedagogiczni (wywiad) generalnie mają poczucie wpływu na to co dzieje się w przedszkolu. Przede

wszystkim wspierają nauczycieli w czasie zajęć, wycieczek. Pomagają też podczas organizacji imprez i uroczystości, podsuwają swoje pomysły. Czasami opowiadają i pokazują dzieciom na czym polega ich praca. Pracownicy niepedagogiczni mają wpływ na jadłospis, zagospodarowanie ogrodu i organizację pracy przedszkola (np. zakupy). Uczestniczący w wywiadzie podkreślili, że bardzo dobrze układa się współpraca z dyrektorem, który jest zawsze otwarty na ich sugestie. Pracownicy dodali, że w tym przedszkolu indywidualnie podchodzi się do każdego dziecka. Poza tym placówka jest mała, co sprzyja dobremu poznaniu każdego przedszkolaka i jego sytuacji rodzinnej.

Rodzice znają i akceptują koncepcję pracy przedszkola. Z informacji uzyskanych od dyrektora wynika, że są z nią zapoznawani na zebraniach. W czerwcu na spotkaniu z rodzicami dzieci nowo przyjętych przekazywana jest dokładna informacja na temat koncepcji z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej. We wrześniu przypomina się wszystkim rodzicom jej główne założenia. Ponadto dokument ten jest zamieszczony na tablicy informacyjnej dla rodziców oraz na stronie internetowej przedszkola. Przedstawiciele rodziców biorący udział w wywiadzie stwierdzili, że w przedszkolu kładzie się szczególny nacisk na uczenie dzieci samodzielności (nawyki i czynności samoobsługowe – jedzenie, ubieranie się, korzystanie z toalety i łazienki). Wiele uwagi poświęca się kształtowaniu wrażliwości (akcje charytatywne) i umiejętności współdziałania w grupie (wspólne zabawy, poznawanie zasad dobrego zachowania, doskonalenie komunikacji z innymi). Przedszkolaki uczą się też odpowiedzialności, m.in. poprzez przebywanie w grupach mieszanych wiekowo, co korzystanie wpływa na dzieci zarówno najmłodsze (mogą się uczyć od starszych), jak i te najstarsze (stanowią wzór, uczą się bycia odpowiedzialnymi, opiekuńczymi, cierpliwymi, pomocnymi, wrażliwymi na czyjeś potrzeby, słabości, pomagają młodszym, proponują zabawy). Grupy mieszane bardzo korzystnie wpływają na przebywające w nich rodzeństwa – dzieci nie są rozdzielane, młodsze czują się bezpieczniej, szczególnie w okresie adaptacji, a relacje między rodzeństwem wzmacniają się w nowych warunkach. W czasie rozmowy rodzice podkreślili bardzo dobre przygotowywanie dzieci do podjęcia nauki w szkole. Poza tym przedszkole stawia na rozwijanie zainteresowań i uzdolnień, a także wszechstronny rozwój podopiecznych, czemu sprzyjają proponowane przez nauczycieli działania i prowadzone zajęcia. W tej placówce każde dziecko znajdzie coś dla siebie, każde dziecko może rozwinąć zainteresowania i umiejętności. Przedszkolaki czują się lubiane i akceptowane – nie szczędzi się im pochwał, wyróżnień. W badaniu ankietowym 23 (na 24) badanych rodziców zgadza się z wartościami promowanymi w przedszkolu, a działania podejmowane przez nauczycieli akceptują wszyscy ankietowani rodzice.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Oferta zajęć umożliwi realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego*

Komentarz:

Oferta edukacyjna przedszkola uwzględnia główne założenia podstawy programowej wychowania przedszkolnego, a także potrzeby i możliwości dzieci. Jest ona poddawana analizie, a jej wyniki wykorzystuje się w celu wprowadzania nowych działań do pracy placówki. Przedszkole opracowuje i realizuje innowacje pedagogiczne. Wymaganie jest spełniane na bardzo wysokim poziomie.

Oferta edukacyjna placówki jest spójna z podstawą programową. Dyrektor i nauczyciele w czasie wywiadów zadeklarowali, że wybierając lub opracowując programy wychowania przedszkolnego oraz inne programy realizowane w przedszkolu zwraca się szczególną uwagę na wszystkie elementy podstawy programowej i wszystkie obszary działalności edukacyjnej przedszkola, tj.:

- kształtowanie umiejętności społecznych dzieci,
- kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych,
- wspomaganie rozwoju mowy,
- wspieranie dzieci w rozwoju czynności intelektualnych,
- wychowanie zdrowotne i kształtowanie sprawności fizycznej,
- wdrażanie do dbałości o bezpieczeństwo własne i innych,
- wychowanie przez sztukę - teatr, muzyka, śpiew, pląsy, taniec, różne formy plastyczne,
- wspomaganie rozwoju umysłowego,
- zabawy konstrukcyjne i budzenie zainteresowań technicznych,
- rozumienie istoty zjawisk atmosferycznych i unikanie zagrożeń,
- wychowanie dla poszanowania roślin i zwierząt,

- wspomaganie rozwoju intelektualnego oraz edukacja matematyczna,
- kształtowanie gotowości do nauki czytania i pisanie,
- wychowanie rodzinne, obywatelskie i patriotyczne.

Ponadto dyrektor dodał, że nauczyciele prowadzą i dokumentują obserwacje pedagogiczne, a także analizę gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole. Ważne są również: kształtowanie u dzieci nawyków dbania o własne zdrowie oraz współpraca z rodzicami (m.in. informowanie ich o zadaniach wychowawczych, zapoznawanie z podstawą programową wychowania przedszkolnego, włączanie do pomocy w kształtowaniu różnych umiejętności, informowanie o osiągnięciach, problemach dzieci i włączanie do ich wspierania, zachęcanie do współdecydowania o sprawach przedszkola). Poza tym nauczyciele zapoznają się z podstawą programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (przede wszystkim dla klasy I) oraz mobilizują rodziców do jej poznania (szczególnie 5- i 6-latków). Na wszystkich obserwowanych zajęciach nauczyciele realizowali elementy podstawy programowej (m.in. kształtowanie umiejętności samoobsługowych).

Oferta edukacyjna jest zgodna z potrzebami dzieci, co potwierdzają wyniki przeprowadzonego badania. Ankietowani rodzice oraz uczestniczący w wywiadzie podali, że chcą, aby ich dziecko w przedszkolu wszechstronnie się rozwijało, uczyło się samodzielności, czynności samoobsługowych, zasad kulturalnego zachowania i bezpieczeństwa, szacunku do innych, radzenia sobie z trudnościami, wyrażania emocji, pracy w grupie, a także wierszyków, piosenek, dbania o przyrodę. Niektórzy pragną, żeby dziecko rozwijało uzdolnienia (plastyczne, muzyczne), umiało organizować swoją pracę oraz nauczyło się funkcjonowania w społeczeństwie, poszanowania praw człowieka, jak również kultury i sztuki, wiedzy o własnym kraju i świecie. Według rodziców bardzo ważne jest dobre przygotowanie dziecka do podjęcia nauki w szkole. Prawie wszyscy rodzice (wywiad; ankieta – 21 na 24) są zdania, że przedszkole umożliwia ich dziecku nauczenie się wymienionych przez nich rzeczy. W czasie rozmowy dzieci stwierdziły, że najbardziej w przedszkolu podobają im się zabawki i zabawy, w które się bawią, a także ich sala. Lubią kolegów, koleżanki, panie oraz biegać, rysować, malować, śpiewać i tańczyć, ćwiczyć, słuchać bajek, a ponadto dzielić się zabawkami z innymi dziećmi.

Opierając się na swoim doświadczeniu nauczyciele w czasie wywiadu stwierdzili, że nie można jednoznacznie określić potrzeb dzieci z podziałem na grupy wiekowe. Potrzeby dzieci traktowane są indywidualnie, zwraca się uwagę przede wszystkim na poziom rozwoju dziecka, a nie wiek kalendarzowy. Za najważniejsze potrzeby dzieci najmłodszych (3-4-letnich) nauczyciele uznali: zapewnienie bezpieczeństwa, rozwijanie aktywności ruchowej, bycie samodzielnym, akceptowanym. W ich opinii u dzieci starszych (5-letnich) nadal występują potrzeby charakterystyczne dla najmłodszych, a ponadto ważna jest potrzeba towarzystwa innych dzieci, zabaw w większym gronie rówieśników, przyjaźni, poczucia własnej wartości i poznawcza/edukacyjna. W grupie dzieci najstarszych na plan pierwszy wysuwają się takie potrzeby, jak poznawcza i sukcesu, które zaczynają dominować nad innymi. Jednocześnie widoczne są nadal inne potrzeby, np. przyjaźni, dzielenia się nowymi umiejętnościami z rówieśnikami. Nauczyciele stwierdzili, że wskazane wyżej potrzeby są w przedszkolu zaspokajane poprzez podejmowanie różnorodnych działań, realizację podstawy programowej i koncepcji. Odbyna się to w trakcie codziennych czynności, zaplanowanych sytuacji edukacyjnych i różnorodnych zabaw, wycieczek, spacerów, a także poprzez współpracę z rodzicami i lokalnym środowiskiem. Codziennie w grupie dzieci najmłodszych uczy się je radzenia sobie z podstawowymi czynnościami samoobsługowymi, organizuje szereg zajęć ruchowych na powietrzu lub w sali. Działania podejmowane w grupach starszych utrwalają zdobyte już umiejętności, jak również rozwijają nowe. Nauczyciele starają się tak organizować zajęcia, aby inspirowały, zaciekawiały i rozbudzały wyobraźnię dzieci. Prowadzą liczne zajęcia plastyczne rozwijające zdolności manualne. Organizują gry i zabawy kształtujące zachowania prospołeczne.

Aby umożliwić dzieciom rozwój zainteresowań, oferta programowa przedszkola jest modyfikowana, co wynika z pozyskanych w czasie badania informacji. Jako zmiany wprowadzone do oferty placówki, dyrektor i nauczyciele w ankietach wskazali:

- zwiększenie liczby godzin przeznaczonych na pomoc psychologiczno-pedagogiczną z 1 do 4 tygodniowo w roku 2011 i 5 w 2012 r.
- łączenie festynów z pracą na rzecz przedszkola (np. zagospodarowanie ogrodu przedszkolnego, grządek, oddzielenie placów zabaw dla poszczególnych grup pasami zieleni),
- wprowadzanie nowych programów i projektów prozdrowotnych, proekologicznych, poprawiających bezpieczeństwo (np. „Chcę być zdrowy”, „Kubusiowi Przyjaciele Natury”, „Autochodzik”, „Bezpieczne przedszkole”, „Bezpieczne wakacje”),
- wzbogacenie od roku 2011 programu adaptacyjnego o zajęcia rytmiczne (muzyczno-ruchowe),
- poszerzanie współpracy z instytucjami edukacyjnymi, kulturalnymi i innymi, których działania wspierają procesy edukacyjne w przedszkolu,
- nawiązanie współpracy z placówkami edukacyjnymi, w których uczą się dzieci niepełnosprawne (Specjalny

Ośrodek Szkolno-Wychowawczy – warsztaty kulinarne, plastyczne, wikliniarskie, ceramiczne dla dzieci; Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Nieusłyszących – zwiedzanie, warsztaty muzyczno - plastyczne),
- większe zaangażowanie rodziców w pracę na rzecz przedszkola, a także częstsze zapraszanie do przedszkola rodziców w roli ekspertów, m.in. jako przedstawicieli różnych zawodów (fryzjerka, stomatolog, ilustrator książek), odwiedzanie ich zakładów pracy.

Nauczyciele wśród zmian wprowadzonych do oferty przedszkola wymienili także: utworzenie grup mieszanych wiekowo (w jednej grupie przebywają dzieci w wieku 3-5 lat), zorganizowanie na terenie przedszkola punktu konsultacyjnego poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz realizację innowacji pedagogicznych.

Rodzice w czasie wywiadu stwierdzili, że nie widzą potrzeby wprowadzania jakichkolwiek zmian w pracy przedszkola. Ich zdaniem, to czego uczą się w nim dzieci jest wystarczające. Dodali, że oferta placówki jest modyfikowana wraz z pojawiającymi się potrzebami lub możliwościami. W opinii prawie wszystkich (23 spośród 24) ankietowanych rodziców, przedszkole pomaga rozwijać zainteresowania ich dziecka. Z kolei partnerzy stwierdzili (wywiad), że zmiany w ofercie przedszkola, o których wiedzą, dotyczą wprowadzenia innowacji dotyczącej pracy w grupach mieszanych wiekowo. Przedszkole otwiera się także na dzieci niepełnosprawne. Partnerzy zauważają również zmianę priorytetów w pracy przedszkola. W ostatnim czasie nacisk kładzie się na poznawanie i ochronę przyrody, działania ekologiczne. Placówka uczestniczy w konkursie organizowanym przez Przedszkole Miejskie nr 20 w Olsztynie, którego celem jest podnoszenie standardów ogrodów przedszkolnych. W ostatnim okresie w przedszkolu zaczął działać punkt konsultacyjny poradni psychologiczno-pedagogicznej, dzięki czemu specjaliści są do dyspozycji rodziców, którzy chętnie korzystają z porad i pomocy. Ponadto taki punkt przybliżył rodzicom działalność poradni i ułatwia z nią kontakt. Partnerzy dodali, że wszystkie potrzebujące dzieci objęte są opieką logopedyczną.

Przedszkole realizuje nowatorskie rozwiązania programowe. W ankiecie, jako przykłady takich działań dyrektor i nauczyciele podali opracowanie oraz wdrażanie innowacji pedagogicznych. Pierwsza z nich – metodyczno-organizacyjna pn. "Starsi i młodszy razem, jak w rodzinie. Praca w grupach mieszanych wiekowo 3-4-5-latków" została wpisana do rejestru innowacji pedagogicznych zgłoszonych do Kuratorium Oświaty w Olsztynie w roku szkolnym 2010/2011 pod numerem I.2/10 (termin realizacji wrzesień 2010 r. – sierpień 2011 r.). Jej głównym celem było stworzenie naturalnych warunków rozwoju społecznego i umysłowego dzieci w ich własnym tempie dzięki temu, że grupa przedszkolna zróżnicowana wiekowo swoją strukturą przypomina rodzeństwo w wielodzietnej rodzinie. Innowacja ta gwarantuje szybszą i łagodniejszą adaptację dzieci nowo przyjętych do przedszkola, daje poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego, a także wymaga indywidualnego podejścia nauczyciela do każdego dziecka. W efekcie podejmowania różnorodnych działań dzieci są bardziej opiekuńcze, wrażliwe, otwarte na potrzeby innych, mają wyższą samoocenę, w sposób naturalny uczą się tolerancji, partnerstwa i współzycia. Druga innowacja – programowo-metodyczno-organizacyjna pn. "By dziecko mogło samo. Aktywność i samodzielność dziecka - podstawowym warunkiem rozwoju" została wpisana do rejestru innowacji pedagogicznych zgłoszonych do Kuratorium Oświaty w Olsztynie pod numerem I.8/12 i będzie realizowana w latach 2012-2014. Jej nowatorstwo polega na wzbogaceniu realizowanego programu wychowania przedszkolnego o zestaw ćwiczeń, prac i zadań do wykonania przez dzieci w ich własnym tempie i w zgodzie z własnymi możliwościami, zastosowaniu metod pracy wychowawczo-dydaktycznej mających swoje źródło w pedagogice M. Montessori (przede wszystkim w zakresie indywidualizacji pracy, nastawienia na osiągnięcie niezależności), a także modyfikacji organizacji procesu edukacyjnego poprzez odpowiednie przygotowanie otoczenia (by zachęcało dziecko do aktywności, samodzielności).

Poziom spełniania wymagania: A

W czasie pracy z dziećmi nauczyciele wykorzystują zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej. Kadra pedagogiczna planuje procesy edukacyjne, a także je monitoruje i analizuje. Wnioski formułowane w wyniku tych działań są wykorzystywane do doskonalenia pracy placówki. Wymaganie jest spełniane na wysokim poziomie.

Przedszkole wykorzystuje zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej, na co wskazują pozyskane od dyrektora i nauczycieli (wywiady) informacje oraz obserwacja zajęć. Dyrektor stwierdził, że programy nauczania uwzględniają cele wychowania przedszkolnego, wiadomości i umiejętności zawarte w poszczególnych obszarach podstawy programowej oraz zalecane warunki i sposoby jej realizacji. Nauczyciele stosują wskazane proporcje wykorzystania czasu przebywania w przedszkolu w rozliczeniu tygodniowym, prowadzą i dokumentują obserwacje oraz diagnozy w celu poznania potrzeb rozwojowych i możliwości dziecka. W placówce opracowano procedurę dopuszczania programów wychowania przedszkolnego (zgodnie z zapisami prawa). Podstawowym, realizowanym przez przedszkole programem wychowania przedszkolnego jest program Elżbiety Tokarskiej i Jolanty Kopały "Zanim będę uczniem" (od 01.09.2009 r. wpisany do Przedszkolnego Zestawu Programów Wychowania Przedszkolnego pod nr PM3-WP-1/09). Jest to program do pracy w grupach zróżnicowanych wiekowo. Uwzględnia realizację treści ze wszystkich obszarów podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz zalecane warunki i sposoby jej realizacji. Wskazuje etapy opanowywania przez dzieci konkretnych umiejętności, kształtowania postaw, rozwijania mowy i myślenia, a także zdobywania ogólnej wiedzy o środowisku społeczno – przyrodniczym. Uwzględnia różnice rozwojowe dzieci oraz sprzyja ich działalności poznawczej, zgodnie z indywidualnymi predyspozycjami. Ponadto program zawiera założenia, uwagi i propozycje prowadzenia diagnozy przedszkolnej oraz propozycje działań podejmowanych w ramach pracy kompensacyjno – korekcyjnej, a także działań z dziećmi zdolnymi. Program "Zanim będę uczniem" otrzymał I nagrodę w II edycji konkursu na najlepsze programy wychowania przedszkolnego, organizowanego przez Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w roku 2009. Został oceniony jako bardzo dobrze przygotowany pakiet programowy, metodyczny i organizacyjny wraz z narzędziami diagnostycznymi. W przedszkolu realizowane są także różne programy wspierające i własne np. zajęć muzyczno-ruchowych, adaptacyjny, socjoterapeutyczny. Nauczyciele w czasie wywiadu zadeklarowali, że w przedszkolu nie ma ograniczeń w stosowaniu zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej. Jediną niedogodnością jest brak sali do zajęć ruchowych. Na podstawie obserwowanych zajęć można stwierdzić, że nauczyciele wykorzystują zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej.

Procesy edukacyjne są planowane, co wynika z informacji pozyskanych w czasie badania. Dyrektor i nauczyciele stwierdzili (wywiady), że podczas ich planowania bierze się pod uwagę podstawę programową wychowania przedszkolnego i podstawę programową kształcenia ogólnego (szczególnie dla klasy I szkoły podstawowej), program wychowania przedszkolnego, koncepcję pracy przedszkola, wnioski z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora, wyniki ewaluacji wewnętrznej, sprawozdania nauczycieli, wnioski z obserwacji i diagnoz, a także współpracy z rodzicami. Ponadto nauczyciele uwzględniają poziom rozwoju dzieci, ich możliwości, zainteresowania, uzdolnienia, oczekiwania rodziców oraz środki i pomoce dydaktyczne jakimi dysponuje przedszkole. Brana jest także pod uwagę zasada pracy z dziećmi „od najbliższego do dalszego poznawania, od wykonywania czynności prostych do bardziej złożonych”.

Planowanie procesów edukacyjnych wymaga również uwzględniania:

- potrzeb i możliwości dzieci określanych na podstawie obserwacji nauczycieli i innych pracowników przedszkola, badań, rozmów z rodzicami,
- warunków, w jakich działa przedszkole, atutów jego otoczenia i ograniczeń lokalowych,
- oferty środowiska lokalnego, w jakim funkcjonuje przedszkole (osoby, instytucje, stowarzyszenia),
- bieżących problemów pojawiających się podczas realizacji procesów edukacyjnych (np. utrudniona komunikacja z najmłodszymi dziećmi, niska frekwencja w niektórych okresach m.in. święta, ferie, zachorowania, ograniczenia finansowe przedszkola).

Kolejny etap planowania procesów edukacyjnych, to wyznaczenie kierunków pracy przedszkola oraz sporządzenie rocznego planu pracy i miesięcznych planów wychowawczo-dydaktycznych. Elementem tego planowania jest także opracowanie ramowego "Rocznego planu współpracy z rodzicami i środowiskiem", "Procedury wspomaganie rozwoju dziecka" oraz "Wewnętrznego systemu działań wychowawczych". Dyrektor stwierdził, że planowanie procesów edukacyjnych opiera się na wiedzy pedagogicznej i psychologicznej dotyczącej rozwoju dziecka.

Ponadto dodał, iż nadzór pedagogiczny jest planowany w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy i uwzględnia wnioski z nadzoru sprawowanego w poprzednim półroczu i roku szkolnym, a także zawiera zadania dotyczące ewaluacji wewnętrznej, zakres kontroli i obserwacji oraz wspomaganie nauczycieli (tematyka szkoleń i porad).

Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci są monitorowane i analizowane, co wynika z informacji uzyskanych od dyrektora (ankieta, wywiad) i nauczycieli (wywiad). Podali oni, że monitorowanie zaczyna się już w momencie przyjmowania dzieci do przedszkola od poznania ich potrzeb i możliwości w celu dalszego planowania pracy. W czerwcu pozyskuje się od rodziców dzieci nowo przyjętych pierwsze informacje o przyszłych podopiecznych, uprzedza o potrzebnych w przedszkolu umiejętnościach, problemach, jakie mogą wystąpić, omawia sposoby radzenia sobie z nimi (czasami z pomocą specjalistów np. psychologiem). Kolejny etap, to wstępne poznawanie dzieci podczas zajęć adaptacyjnych przed rozpoczęciem roku szkolnego (obserwacja, rozmowy z dziećmi, formułowanie pierwszych wniosków do pracy). Od września rozpoczyna się następny etap. Prowadzone są obserwacje, analizuje się wytwory dzieci, zbiera opinie (rozmowy z rodzicami, specjalistami), przeprowadza badania przesiewowe (m.in. logopedyczne), analizuje osiągnięcia dzieci w konkursach, zawodach, wykonywane zadania. Podczas monitorowania zwraca się także uwagę na: wyniki badań i diagnoz, skuteczność stosowanych form i metod pracy, efekty udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, stopień realizacji podstawy programowej i planów pracy oraz wybranych programów i koncepcji pracy przedszkola, a także wyniki i wnioski z prowadzonej ewaluacji wewnętrznej (np. wdrażanie innowacji, badanie losów absolwentów) i współpracę ze środowiskiem. Ponadto dyrektor kontroluje dokumentację pracy nauczycieli (plany, dzienniki zajęć, arkusze obserwacji i diagnozy przedszkolnej, karty indywidualnych potrzeb dziecka, plany działań wspierających), obserwuje ich pracę i współpracę podczas zajęć dydaktycznych oraz w innych odcinkach dnia, a także w czasie uroczystości, warsztatów, zajęć otwartych. Kontroluje stan pomieszczeń (sale, szatnia) i przekazuje informacje zwrotne. Na półroczu i koniec roku szkolnego podsumowuje się efekty pracy całego przedszkola i wytycza kierunki dalszych działań. W czasie monitorowania stawiane są pytania dotyczące stopnia i sposobu realizacji wniosków ze sprawowanego nadzoru, a także wszystkich działań i zadań przewidzianych do wykonania (zawartych w opracowanych w przedszkolu dokumentach i obowiązujących przepisach prawa). Pytania odnoszą się również do efektów pracy wychowawczo-dydaktycznej i współpracy ze środowiskiem rodzinnym, poziomu wiedzy i umiejętności dzieci, mocnych i słabych stron grupy, efektów pracy nauczycieli, współpracy w zespołach.

Analizując procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci nauczyciele zastanawiają się nad tym, jak funkcjonują dzieci (m.in. w grupie rówieśniczej), jakie są ich potrzeby i możliwości, jak je wspierać, jak przebiega to wsparcie i jakie są jego efekty, w jakim stopniu dzieci opanowały wiadomości i umiejętności z podstawy programowej, jak przebiega ich rozwój ruchowy. Ponadto stawiają pytania dotyczące skuteczności stosowanych metod, wyników prowadzonych obserwacji i diagnoz (m.in. czy potwierdzają je nauczyciele w szkole), efektów własnej pracy i współpracy z rodzicami oraz środowiskiem, zgodności planów pracy z podstawą programową. Rozważają, jakie działania należy jeszcze podejmować i w jakim kierunku się kształcić, by procesy wspierania rozwoju i edukacji dzieci były coraz bardziej efektywne. Ponadto wspólnie z nauczycielami pracującymi w klasie pierwszej z byłymi wychowankami przedszkola (w październiku, listopadzie) stawia się pytania dotyczące przygotowania dzieci do nauki w szkole, ich adaptacji do warunków szkolnych, problemów i osiągnięć. Poszukując odpowiedzi na powyższe pytania kadra pedagogiczna sięga m.in. do wyników obserwacji i diagnozy przedszkolnej.

Wnioski z monitoringu są wykorzystywane do planowania procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci, na co wskazują pozyskane w czasie badania informacje. Jako przykłady zastosowania wniosków wypływających z monitorowania procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci, dyrektor w ankiecie, a nauczyciele w czasie wywiadu wymienili:

- zwiększenie godzin na terapię logopedyczną,
- poszerzenie zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- włączenie nowych działań do pracy przedszkola (m.in. praca z dziećmi na różnych poziomach rozwoju oraz indywidualizacja tej pracy, wdrażanie dzieci do samodzielności, praca nad kształtowaniem koncentracji uwagi),
- opracowanie innowacji pedagogicznej pod nazwą "By dziecko mogło samo. Aktywność i samodzielność dziecka - podstawowym warunkiem rozwoju",
- wzbogacenie programu adaptacyjnego o zajęcia rytmiczne.

Wnioski wypływające z monitorowania procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci wykorzystywane są także do:

- wyznaczania nowych kierunków pracy,
- planowania pracy wychowawczo-dydaktycznej i opiekuńczej,
- planowania pracy z dzieckiem (w tym udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także kierowanie na badania do poradni psychologiczno-pedagogicznej).

- rozpoznawania dzieci wymagających specjalistycznej pomocy,
- zmiany lub włączania nowych metod i form pracy,
- zacieśnienia współpracy z rodzicami, m.in. prowadzenie konsultacji oraz udzielanie wskazówek do kontynuacji działań wspierających rozwój dziecka w warunkach domowych,
- zmiany organizacji pracy.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci są efektem współdziałania nauczycieli*

Komentarz:

Kadra pedagogiczna przedszkola współpracuje podczas organizacji procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci. Wspólnie je realizuje, a także poddaje analizie. Wymaganie jest spełniane na wysokim poziomie.

Nauczyciele współdziałają przy tworzeniu procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci, a także wspierają się podczas ich realizacji. Jak wynika z wypowiedzi dyrektora i nauczycieli (wywiady) współpracują oni przy tworzeniu koncepcji pracy przedszkola i wynikających z niej rocznych oraz miesięcznych planów pracy, wyborze programów wychowania przedszkolnego oraz książek dla dzieci i zeszytów do wypełniania, a także wyznaczaniu kierunków pracy z dziećmi. Współdziałają podczas prowadzenia obserwacji i diagnozy przedszkolnej. Razem konsultują problemy wychowawcze, dydaktyczne i opiekuńcze, poszukują sposobów ich rozwiązania. Planują i organizują uroczystości, imprezy, wycieczki, konkursy, warsztaty i zajęcia otwarte, a także wspólnie realizują różnorodne projekty. W badaniu ankietowym dyrektor i nauczyciele podali, że w ramach współpracy:

- wymieniają się informacjami o dzieciach, ich funkcjonowaniu i potrzebach, które pozyskuje się poprzez obserwacje, rozmowy, badania (informacja idzie za dziećmi, gdy przechodzą do innej grupy, w grupach prowadzi się wspólne obserwacje, formułuje diagnozy),
- omawiają i konsultują wyniki prowadzonych diagnoz i obserwacji,
- opracowują programy do pracy z dziećmi,
- ustalają formy współpracy ze środowiskiem,
- opracowują narzędzia,
- organizują pomoc psychologiczno-pedagogiczną oraz pracę w zespołach zadaniowych (np. do prowadzenia ewaluacji wewnętrznej),
- dzielą się wiedzą i doświadczeniem (koleżeńskie obserwacje zajęć, wymiana informacji, materiałów ze szkoleń, kursów, konferencji, udostępnianie materiałów dydaktycznych, pomocy, literatury metodycznej, pedagogicznej, psychologicznej, praca ze studentami odbywającymi praktyki w przedszkolu, wolontariuszami, wewnątrzprzedszkolne doskonalenie),
- organizują wspólne warsztaty, zajęcia (np. wycieczki w grupach mieszanych wiekowo muszą być bardzo przemyślane - należy uwzględnić koncentrację uwagi dzieci, drogę do pokonania, cel wycieczki),
- prowadzą zajęcia koleżeńskie,
- ustalają potrzeby w zakresie wyposażenia sal, zakupu pomocy dydaktycznych i zabawek, materiałów plastycznych,
- w razie potrzeby szukają wsparcia na zewnątrz (np. specjaliści z poradni).

Wszyscy ankietowani nauczyciele zadeklarowali, że wsparcie jakie uzyskują od innych jest wystarczające, a swoje plany pracy konsultują z pracownikami pedagogicznymi.

Nauczyciele współdziałają przy analizie procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci. Wszyscy zadeklarowali, że dokonują analizy ww. procesów samodzielnie i z innymi nauczycielami. Podczas tych analiz poszukują odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy stosowane przez nich metody pracy oraz podejmowane działania są skuteczne?
2. Czy praca jest planowana i realizowana na wielu poziomach rozwojowych?
3. Co można zmodyfikować w pracy z grupą mieszaną wiekowo?
4. Czy w pełni wykorzystywane są możliwości środowiska lokalnego?
5. Czy w pracy dydaktycznej uwzględniane są potrzeby, umiejętności, zainteresowania, zdolności dzieci?
6. W jakim stopniu przedszkole przygotowuje dzieci do podjęcia nauki w szkole?
7. Czy prowadzone obserwacje są zgodne ze spostrzeżeniami nauczycieli w szkole?

8. Jakie działania należy podjąć lub zmodyfikować w celu lepszego rozwoju dzieci?
9. Jakie jest zaangażowanie rodziców w działania przedszkola?
10. Czy dokumentacja prowadzona jest prawidłowo?

W trakcie wywiadu dyrektor poinformował, że nauczyciele systematycznie analizują procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci. Ma to miejsce podczas codziennej pracy z nimi oraz w czasie obserwacji pedagogicznych i diagnozy przedszkolnej, przy okazji bieżących rozmów, organizacji różnorodnych przedsięwzięć (impres, uroczystości, konkursów), a także w czasie zebrań rady pedagogicznej, kiedy nauczyciele podsumowują własną pracę i podejmowane działania (sprawozdania i wnioski). Ponadto nauczyciele analizują wytwory wychowanków, ich osiągnięcia, obserwują postępy pracy rodziców z dziećmi, zapoznają się z opiniami poradni psychologiczno-pedagogicznej. Oceniają też efekty swojej pracy (m.in. postępy dzieci w wyniku podejmowanych działań edukacyjnych i wychowawczych), stopień realizacji podstawy programowej oraz koncepcji, stosowane metody, współpracę z rodzicami i lokalnym środowiskiem.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych*

Komentarz:

Nauczyciele wykorzystując różne metody i sposoby rozpoznają potrzeby oraz możliwości dzieci. Podejmowane w przedszkolu działania dostosowuje się przede wszystkim do poziomu rozwoju podopiecznych, a nie wieku kalendarzowego. Jednocześnie dzięki wprowadzeniu grup mieszanych wiekowo, w pracy z dziećmi w większym zakresie uwzględnia się indywidualizację procesu wspomaganie rozwoju i edukacji. Wymaganie jest spełniane na wysokim poziomie.

W przedszkolu prowadzona jest diagnoza potrzeb i możliwości dzieci, co wynika z informacji uzyskanych od dyrektora i nauczycieli oraz analizy dokumentacji. Diagnoza ta służy wyznaczeniu kierunków indywidualnej pracy z dziećmi, a także z grupą, planowaniu pracy wychowawczo-dydaktycznej i opiekuńczej, podejmowaniu właściwej współpracy z rodzicami. Prowadzona jest w sposób systematyczny, obejmuje wszystkie dzieci. Polega na gromadzeniu i analizie informacji o dziecku pozyskanych z różnych źródeł (m.in. obserwacje podczas zabaw, wycieczek, imprez, rozmowy z rodzicami, analiza dokumentacji, wytworów dziecka, kart pracy). W przedszkolu prowadzone są też badania specjalistyczne, m.in. logopeda określa poziom rozwoju mowy wszystkich dzieci, a pracownik poradni psychologiczno-pedagogicznej prowadzi przesiewowe badania mowy oraz badania słuchu (głównie wśród 5- i 6-latków). Obserwacje dzieci 3- i 4-letnich realizuje się wykorzystując „Karty obserwacji dziecka trzyletniego” i „Karty obserwacji dziecka czteroletniego”. W celu przeprowadzenia analizy gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole (diagnoza przedszkolna) stosuje się „Arkusze Diagnozy Dojrzałości Szkolnej pięcioletnia i sześciolatka”, opracowany przez psycholog Bożenę Janiszewską, badający czynności samoobsługowe, sprawność ruchową, funkcjonowanie dzieci w zabawie tematycznej, funkcjonowanie dzieci w zadaniach realizowanych indywidualnie i w grupach. Przedszkole sięga także po nowości w zakresie diagnozy przedszkolnej pojawiające się na rynku. Ostatnio wprowadzono pozycję pt. „Nauczycielska diagnoza gotowości do podjęcia nauki szkolnej. Jak prowadzić obserwacje dzieci, interpretować wyniki i formułować wnioski” Edyty Gruszczyk-Kolczyńskiej i Ewy Zielińskiej. Na podstawie wyników prowadzonych diagnoz nauczyciele określają, jak dziecko funkcjonuje w różnych sferach rozwoju (intelektualnej, emocjonalnej, fizycznej, społecznej) i wyznaczają kierunki dalszej pracy. Nauczyciele podali, że najczęściej diagnozują potrzeby związane z rozwojem mowy (niwelowanie zaburzeń, rozwijanie słuchu fonematycznego), a także rozpoznają predyspozycje zdrowotne dzieci w tym zakresie (badania słuchu, górnych dróg oddechowych, testy alergiczne). Inną potrzebą jest rozwój funkcji grafomotorycznych (szczególnie małej motoryki). Ważne są także: uspołecznianie dzieci, umiejętność rozwiązywania konfliktów, rozwijanie samodzielności, uzdolnień, koncentracji uwagi. Analiza dokumentów wskazuje, że w poprzednim roku szkolnym wszystkie dzieci poddano obserwacji i diagnozie (64), a badania przesiewowe słuchu przeszło 15 przedszkolaków (z grupy najstarszej, wszystkie 6-latki). Także wszystkie dzieci były zbadane w zakresie prawidłowości rozwoju mowy lub występujących w tym zakresie zaburzeń (badania logopedyczne).

W przedszkolu dostosowuje się działania do możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci. Wszyscy ankietowani nauczyciele (6) zadeklarowali, że wyniki diagnozy potrzeb i możliwości wpływają na sposób ich pracy z dziećmi. Są podstawą do poszukiwania nowych metod i form pracy (m.in. pomagających dzieciom osiągać sukcesy, pomimo

specyficznych trudności), wprowadzania nowych zadań, ćwiczeń (np. poprawiających samodzielność dzieci), tworzenia indywidualnych planów pracy, wyłaniania dzieci wymagających konsultacji psychologiczno-pedagogicznych, planowania czasu pracy dziecka odpowiednio do jego możliwości, utrwalania umiejętności dzieci, a także doskonalenia zawodowego i planowania własnej pracy (np. uwzględnianie zadań dla dzieci zdolnych i wymagających pracy korekcyjno-kompensacyjnej). W zależności od zdiagnozowanych potrzeb i możliwości dzieci, nauczyciele także planują działania indywidualizujące proces edukacyjny (m.in. praca w każdej grupie planowana jest na kilku poziomach rozwoju).

Z informacji uzyskanych od dyrektora (ankieta) wynika, że w przedszkolu w zakresie specjalnych potrzeb dzieci prowadzone są głównie zajęcia logopedyczne. Odbývają się one w małych grupach lub indywidualnie zgodnie z planem działań wspierających. Jeśli chodzi o inne trudności (np. manualne) nauczyciele indywidualizują pracę z dziećmi. Z kolei dla dzieci z większymi deficytami opracowuje się indywidualne plany pracy kompensacyjno-korekcyjnej, plany działań wspierających oraz karty indywidualnych potrzeb. Dzieci z trudnościami otrzymują zadania prostsze, a nauczyciele poświęcają im dodatkowy czas na wyjaśnienia, demonstrowanie czynności, motywowanie do działania poprzez zauważanie najmniejszego sukcesu, zachęcanie do samodzielności w pracy. Jeśli zachodzi potrzeba dzieci obejmowane są terapią logopedyczną, wczesnym wspomaganie rozwoju. Organizowana jest też pomoc innych specjalistów (pedagoga, psychologa), a rodziców zachęca się do korzystania ze wsparcia poradni. Prowadzone są również zajęcia socjoterapeutyczne. Indywidualizacja pracy występuje także w przypadku dzieci zdolnych. Dla nich też opracowuje się indywidualne programy pracy, proponuje dodatkowe, trudniejsze zadania. Postępy wszystkich dzieci są na bieżąco monitorowane, a rodziców informuje się o rozwoju przedszkolaków, ich osiągnięciach, problemach i trudnościach. W czasie obserwowanych zajęć nauczyciele w większości dobierali sposób motywowania odpowiednio do potrzeb poszczególnych podopiecznych.

Przedszkole w swoich działaniach uwzględnia indywidualizację procesu wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci, na co wskazują wyniki badań ankietowych i obserwacja zajęć. Jak podał dyrektor w pracy z dziećmi zwraca się przede wszystkim uwagę na umiejętności, możliwości i ich potrzeby (rozwój), a nie na wiek kalendarzowy. W przedszkolu wszystkie grupy są mieszane wiekowo, co wymusza i warunkuje konieczność indywidualizacji pracy lub pracy w małych zespołach, dobieranych ze względu na możliwości i potrzeby dzieci. Nauczyciele planują i opracowują zadania dla niewielkich grup lub pojedynczych dzieci, pracujących w różnym tempie (m.in. zadania dodatkowe, o dostosowanym poziomie trudności, dla dzieci wykazujących określone zdolności np. czytanie prostych tekstów przez przedszkolaki znające już litery). Poza tym na podstawie przeprowadzanych obserwacji rozwoju i diagnoz nauczyciele wyłaniają dzieci wymagające indywidualnego podejścia. Dla nich tworzy się indywidualne plany pracy, wyznacza określone ćwiczenia, które są ujmowane w miesięcznych planach pracy wychowawczo-dydaktycznej. Potrzebujące dzieci otrzymują wsparcie w zakresie kształtowania sprawności manualnej, percepcji wzrokowej, słuchowej, koordynacji wzrokowo-ruchowej, słuchu fonemowego. Utrwalane są efekty indywidualnej i grupowej terapii logopedycznej. Liczba dzieci objętych zindywidualizowanymi działaniami wspomagającymi zależy od wyników diagnoz i obserwacji.

Wszyscy rodzice (24 badanych) mają poczucie, że w przedszkolu pracuje się z dzieckiem w sposób, który uwzględnia jego indywidualne możliwości i potrzeby. Z obserwacji zajęć (2 spośród 4) wynika, że nauczyciele dobierali zadania odpowiednio do kompetencji poszczególnych dzieci/ grup dzieci. Na jednych zajęciach 3-latki wykonywały zadania prostsze, a w razie potrzeby nauczyciel dyskretnie im pomagał. Dzieci starsze, sprawniejsze po wykonaniu zadania otrzymywały dodatkowe prace lub wykonywały czynności dyżurnego, czasem pomagały wykonać lub dokończyć zadanie dzieciom młodszym, czy pracującym w wolniejszym tempie. Na innych zajęciach podczas zabawy swobodnej nauczyciel nie narzucał wychowankom zadań, ani zabaw, ale z zaangażowaniem czuwał nad tym, co robili. Pomagał podopiecznym mającym trudności z wykonaniem zadania, czy polecenia. W czasie niektórych zajęć można było zauważyć indywidualne podejście do dzieci. Polegało ono na dostosowywaniu zadań do wieku i możliwości przedszkolaków, szczególnym podejściu do dzieci młodszych wymagających pomocy w czasie wykonywania różnych zadań, a także wydawaniu poleceń przez nauczyciela i wyjaśnianiu w sposób uwzględniający możliwości percepcyjne i potrzeby dzieci (modulowanie głosu, powtarzanie poleceń, zwracanie się do konkretnego dziecka z akcentowaniem imienia). Dzieci w grupie mieszanej wiekowo traktowane były indywidualnie (było ich niewiele ze względu na ferie zimowe). Nauczyciel interesował się każdym dzieckiem, np. sprawdzał temperaturę jednego z podopiecznych, które było mniej aktywne. Obserwowano też zajęcia, na których nie stwierdzono, aby jakieś dziecko wyraźnie szybciej lub wolniej pracowało i wymagało indywidualnego podejścia.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju*

Komentarz:

Przedszkole identyfikuje możliwości lokalnego środowiska, podejmuje inicjatywy na rzecz różnych podmiotów współpracując z nimi w celu zaspokojenie zdiagnozowanych potrzeb. Przedszkole korzysta z zasobów środowiskowych w procesie wychowania i nauczania, a współpraca z licznymi partnerami wpływa na rozwój dzieci. Wymaganie spełniane jest w stopniu wysokim.

Do najważniejszych potrzeb środowiska, które przedszkole może zaspokajać wszyscy respondenci (nauczyciele, rodzice, partnerzy) zaliczyli:

- edukację, wychowanie, opiekę, bezpieczeństwo dzieci,
- przygotowanie dzieci do podjęcia nauki w szkole,
- integrację lokalnego środowiska (festyny i imprezy kierowane do szerokiego grona osób),
- organizowanie zajęć dodatkowych (na życzenie rodziców),
- włączanie się do akcji proekologicznych oraz akcji charytatywnych,
- udostępnianie pomieszczeń na lokal wyborczy oraz prowadzenie konsultacji społecznych przez radę osiedla.

Informacje na temat potrzeb środowiska, w którym przedszkole funkcjonuje są pozyskiwane poprzez rozmowy, wywiady w czasie ogólnych zebrań z rodzicami oraz spotkań indywidualnych, konsultacje i badania ankietowe rodziców, rozmowy formalne i nieformalne z mieszkańcami osiedla, przedstawicielami samorządu, różnych instytucji i organizacji. Ponadto prowadzone są obserwacje dzieci, ich środowiska rodzinnego (np. sytuacja materialna, wzajemne relacje). Dodatkowym źródłem bywają także informacje zamieszczanymi na stronie internetowej organu prowadzącego, pojawiające się w prasie, Internecie (np. stan zdrowia społeczeństwa, aktualne problemy społeczne).

Jak wynika z dokumentów (strona WWW, plany, dzienniki, kronika, podziękowania, porozumienia, korespondencja) kluczowe podmioty współpracujące z przedszkolem to:

- rodzice i środowisko rodzinne dzieci,
- placówki oświatowe - pobliskie szkoły (szczególnie Szkoła Podstawowa Nr 6) i przedszkola, a także uczelnie wyższe (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Wyższa Szkoła Informatyki i Ekonomii, Wyższa Szkoła Pedagogiczna Towarzystwa Wiedzy Powszechnej), Urząd Miasta Olsztyna, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna nr 3 w Olsztynie), Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Warmińsko - Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli,
- Miejska Biblioteka Publiczna,
- Olsztyński Zakład Komunalny,
- Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego,
- Rada Osiedla „Mazurskie”,
- Policja, Straż Miejską, Straż Pożarną,
- Olsztyńskie Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne,
- Muzeum Warmii i Mazur, Muzeum Przyrody, Dom Gazety Olsztyńskiej, Pałac Młodzieży, Teatr Lalek w Olsztynie,
- Zarząd Zieleni Miejskiej w Olsztynie - Las Miejski, Leśnictwo Dąbrówka,
- Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczną, Sąd Rejonowy w Olsztynie, Areszt Śledczy w Olsztynie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Integracji Społecznej, Polski Czerwony Krzyż.

Jak podali w czasie wywiadu dyrektor i nauczyciele osoby, instytucje i organizacje środowiska lokalnego korzystają z działań prowadzonych przez przedszkole. Wśród najważniejszych są:

1. Rodzice i członkowie rodzin dzieci:

- zapewnienie opieki nad dziećmi, wspieranie ich rozwoju i przygotowanie do uczestnictwa w kolejnym etapie edukacji,
- wspieranie rodziców w ich roli wychowawczej (rozmowy indywidualne, szkolenia, warsztaty, przekazywanie informacji w czasie zebrań, poprzez stronę internetową, gazetki na tablicach),
- integrację rodziców, jako mieszkańców osiedla (festyny, wydarzenia przedszkolne),
- pośredniczenie w udzielaniu pomocy socjalnej rodzinom potrzebującym wsparcia.

2. Uczelnie wyższe:

- realizacja praktyk zawodowych (praktyczne przygotowanie studentów do zawodu),
- przyjmowanie do pracy wolontariuszy,

- umożliwienie przeprowadzania badań, gromadzenia informacji i materiałów do prac dyplomowych.
- 3. Instytucje zajmujące się wspieraniem osób w trudnej sytuacji:
 - reintegrację społeczną i aktywizację zawodową (umożliwienie realizacji w przedszkolu bloków zawodowych celem odbycia praktyki ułatwiającej powrót na rynek pracy oraz pracy w charakterze np. pomocy nauczyciela, pomocy kuchennej (Centrum Integracji Społecznej, MOPS),
 - resocjalizację skazanych (osoby przed końcem odbywania kary, skazane za lekkie przestępstwa skierowane przez Sąd Grodzki, a także więźniowie Oddziału Zewnętrznego Aresztu Śledczego w Olsztynie wykonują nieodpłatnie prace na rzecz przedszkola, np. odśnieżanie, porządkowanie posesji, drobne remonty, itp.).
- 4. Realizacja misji i zadań osób, instytucji i organizacji środowiska lokalnego:
 - promowanie ofert edukacyjnych i kulturalnych bibliotek, teatrów, filharmonii, ośrodków doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno – pedagogicznej,
 - promowanie działań na rzecz bezpieczeństwa, w tym zdrowotnego, akcji charytatywnych, proekologicznych (Policja, Straż Miejska, Straż Pożarna, PCK, Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego – realizacja programu „Autochodzik”, schroniska dla zwierząt),
- 5. Organ prowadzący - realizację zadań polityki oświatowej miasta:
 - realizację programów inicjowanych, współorganizowanych przez miasto,
 - okazjonalne funkcjonowanie w budynku przedszkola lokalu wyborczego.
- 6. Osiedlowe organy społeczne:
 - umożliwianie Radzie Osiedla „Mazurskie” przeprowadzenia konsultacji społecznych i pośredniczenie w tym.
- 7. Inne przedszkola, szkoły i placówki oświatowe:
 - inicjowanie i wspólne organizowanie z innymi placówkami edukacyjnymi doskonalenia zawodowego nauczycieli (np. szkoleniowe rady pedagogiczne),
 - włączanie innych przedszkoli w realizację konkursów, projektów przedszkolnych (np. „Czym las nas wita”),
 - udział przedszkolaków w zajęciach lekcyjnych, świetlicowych, bibliotecznych; zwiedzanie budynku szkoły; badanie losów absolwentów (pozyskiwanie informacji zwrotnych na temat adaptacji przedszkolaków w klasach pierwszych, ich stopnia przygotowania do rozpoczęcia nauki; śledzenie osiągnięć szkolnych dzieci, które uczęszczały do przedszkola),
 - integracja dzieci zdrowych z niepełnosprawnymi (współpraca z SOSW i SOW).
 - udział w zajęciach czytelniczych, poznawanie przez dzieci funkcjonowania placówki, propagowanie czytelnictwa wśród rodzin (Filia nr 9 Miejskiej Biblioteki Publicznej),
 - wspólne diagnozowanie problemów, badania przesiewowe mowy, słuchu, prowadzenie punktu konsultacyjnego dla rodziców na terenie przedszkola (Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna nr 3 w Olsztynie),
 - promowanie działań szkoły skierowane do rodziców przedszkolaków (w tym aktywne wspieranie polityki MEN/państwa dotyczącej sześciolatek w szkole).

Przedszkole korzysta z zasobów środowiskowych w procesie wychowania i nauczania

Z pomocą podmiotów środowiska lokalnego w tym lub poprzednim roku szkolnym były prowadzone następujące działania:

- wycieczki edukacyjne, krajoznawcze i przyrodnicze,
- spotkania z ciekawymi ludźmi podczas zajęć dydaktycznych,
- konkursy, projekty,
- festyny i zawody sportowe,
- warsztaty i zajęcia integracyjne,
- wizyty do instytucji środowiska lokalnego (np. biblioteki, szkoły).

Współpraca przedszkola z podmiotami działającymi w środowisku pozytywnie wpływa na rozwój dzieci. Takie wnioski są wyciągane na podstawie obserwacji dzieci i w oparciu o opinie rodziców, a także w oparciu o liczne podziękowania od instytucji, dyplomy otrzymywane przez przedszkole. Zdaniem rodziców jest to dla dzieci interesujące, ciekawe, rozwija ich wiedzę, uczy właściwego zachowania, daje dużo radości.

Wśród najważniejszych korzyści, jakie odnoszą dzieci dzięki współpracy przedszkola z podmiotami działającymi w lokalnym środowisku, dyrektor oraz nauczyciele w trakcie wywiadów zaliczyli:

- proponowanie atrakcyjniejszej oferty edukacyjnej,
- możliwość spotkań dzieci z ciekawymi ludźmi,
- praktyczne utrwalanie zasad właściwego zachowania, stosownego do miejsca i okoliczności,
- zdobywanie i poszerzanie wiedzy oraz kształcenie różnorodnych umiejętności,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości, satysfakcji, poczucia pewności siebie,
- rozbudzanie zainteresowań (m.in. czytelniczych, muzycznych, teatralnych, przyrodniczych, konstrukcyjnych, społecznych),
- bezpośrednie poznawanie i utrwalanie pozytywnego obrazu miejsca swojej przyszłej edukacji i pracujących tam

dorosłych (szkoła),

- uwrażliwianie dzieci na potrzeby innych (akcje charytatywne, społeczne),
- uświadamianie wychowankom potrzeby działań prozdrowotnych, proekologicznych.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Wykorzystywane są informacje o losach dzieci, które uczęszczały do przedszkola*

Komentarz:

Przedszkole śledzi losy byłych podopiecznych, a pozyskane dane wykorzystuje w procesie doskonalenia pracy dydaktycznej i wychowawczej. Z zebranych informacji wynika, że przedszkole dobrze przygotowuje dzieci do funkcjonowania społecznego i do dalszego kształcenia. Wymaganie jest spełniane w stopniu bardzo wysokim.

W przedszkolu systematycznie zbiera się informacje o losach dzieci, które uczęszczały do przedszkola, co potwierdzili dyrektor i nauczyciele. Informacje pozyskuje się poprzez:

- badania ankietowe przeprowadzane w szkole wśród rodziców dzieci (byłych wychowanków przedszkola), które uczęszczały do klas pierwszych,
- rozmowy z rodzicami, m.in. przyprowadzającymi młodsze dzieci do przedszkola,
- spotkania z byłymi przedszkolakami, którzy odwiedzają placówkę (czytają książki młodszym kolegom, prezentują swoje umiejętności np. Grają na instrumentach muzycznych), uczestniczą w festynach,
- rozmowy z nauczycielami podczas wizyt w szkole (głównie współpraca z nauczycielami klas I – III Szkoły Podstawowej nr 6 w Olsztynie),
- obserwację dzieci podczas organizowanych wspólnie przez przedszkole i szkołę rodzinnych festynów i sportowych zawodów,
- zapoznanie się z informacjami dotyczącymi osiągnięć byłych przedszkolaków na stronach internetowych szkoły.

Informacje o losach dzieci są w przedszkolu wykorzystywane. Pozwalają one określić, w jakim stopniu działania edukacyjne przygotowują dzieci do podjęcia nauki w szkole, wyznaczają kierunki dalszej pracy, przyczyniają się do modyfikacji planów pracy i stosowanych metod. Ponadto dzięki tym wiadomościom w przedszkolu doskonalą się prace wychowawczo-dydaktyczną, a także zgodnie z potrzebami dzieci wzbogaca ofertę placówki. Nauczyciele podkreślili, że informacje o losach byłych wychowanków są wykorzystywane do oceny skuteczności realizowanych zadań i stanowią podstawę wymiany doświadczeń z pracownikami szkoły. Wszyscy ankietowani nauczyciele (6 osób) stwierdzili, że nikt z ich wychowanków nie miał problemów z adaptacją w szkole. Dyrektor także podkreślił, że z zebranych informacji wynika, że problemy adaptacyjne byłych podopiecznych przedszkola w klasach pierwszych zdarzały się bardzo rzadko. Sporadycznie i krótkoterminowo pojedyncze dzieci miały kłopoty w nawiązywaniu relacji rówieśniczych w nowych okolicznościach. W tym roku, zgodnie z informacjami uzyskanymi od nauczycieli klas I, żadne z dzieci nie miało problemów z adaptacją w warunkach szkolnych.

Również rodzice i partnerzy podkreślali, że przedszkole dobrze przygotowuje dzieci do podjęcia nauki czytania i pisanie, rozwija u nich umiejętności matematyczne, uczy współpracy. Dzięki pracy w grupach różnowiekowych dzieci się dobrze rozwijają, uczą się od siebie, pomagają sobie, stają się odpowiedzialne. Wszystko odbywa się poprzez zabawę. Nauczyciele wnikliwie obserwują dzieci, prowadzą rozmowy z rodzicami, sporządzają rzetelne diagnozy, co pomaga rodzicom w podejmowaniu decyzji o wysłaniu dzieci 6-letnich do szkoły. Wychowankowie placówki bez problemów adaptują się do szkolnych warunków. Wszystkie dzieci (nawet sześciolatki) świetnie odnajdują się w szkole i są dobrze przygotowane do podjęcia nauki.

Poziom spełniania wymagania: A

Przedszkole prowadzi różnorodne działania informacyjne dotyczące jego działalności i osiągnięć oraz mające na celu upowszechnienie wychowania przedszkolnego. Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska znają sukcesy przedszkola i jego wychowanków. Postrzegają także przedszkole jako placówkę dbającą o jakość kształcenia i rozwijającą dobre relacje z partnerami. Wymaganie jest spełniane na wysokim poziomie.

Z ankiety dyrektora i analizowanych dokumentów wynika, że przedszkole informuje o swojej ofercie, działaniach i osiągnięciach dzieci w następujący sposób:

- przygotowywane są specjalne foldery na temat działalności przedszkola,
- przedszkole ma własną stronę internetową,
- informacje umieszcza się na tablicach ogłoszeń,
- wydawana jest własna gazetka,
- dzieli się wiedzą i doświadczeniem podczas szkoleń nauczycieli (W-MODN),
- przedszkole prezentuje się podczas lokalnych uroczystości.

Ponadto dyrektor dodał, że przedszkole prezentuje się na innych stronach internetowych oraz okazjonalnie w lokalnych mediach, opisuje także swoją pracę w czasopiśmie dla nauczycieli (np. "Wychowanie w przedszkolu").

Potwierdzili to rodzice i partnerzy, którzy często w tych źródłach znajdują informacje na temat bieżących działań, wydarzeń, szkoleń dla nauczycieli, festynów, imprez, wycieczek organizowanych w przedszkolu. Zarówno rodzice, jak i przedstawiciele środowiska lokalnego znają osiągnięcia przedszkola i jego wychowanków. Wszyscy ankietowani rodzice (24 osoby) oceniają informacje na temat osiągnięć przedszkola jako wystarczające. Przedszkole zapewnia możliwość zapoznania się z dokumentami takimi jak: koncepcja pracy, aktualnie realizowane programy, sprawozdania z działalności i realizacji programów oraz projektów, wyniki badania jakości pracy (w tym ewaluacji wewnętrznej i nadzoru pedagogicznego). Wiele informacji dotyczy codziennych wydarzeń, działań, sukcesów. Różnorodne prace dzieci prezentowane są poza przedszkolem (w miejscach odwiedzanych przez dzieci, w budynkach użyteczności publicznej - ratusz, biblioteki, miejsca pracy, a czasem także w centrach handlowych). Rodzice mają stały dostęp do materiałów dydaktycznych (tematyka, cele pracy, wierszyki, piosenki). Cenią także informacje na temat absolwentów przedszkola oraz tego, jak dzieci sobie radzą w szkole. Powszechnie znanym jest fakt, że przedszkole realizuje programy innowacyjne, ściśle współpracuje z pobliską szkołą podstawową, korzysta z pomocy i konsultacji poradni psychologiczno-pedagogicznej. Najważniejsze osiągnięcia przedszkola zgodnie wskazywane przez wszystkich respondentów (rodziców, partnerów, dyrekcję i nauczycieli) to:

- łagodnie przebiegająca adaptacja do warunków przedszkolnych i bardzo dobre samopoczucie dzieci w przedszkolu,
- wysoki stopień osiągania gotowości do rozpoczęcia nauki w szkole,
- indywidualne osiągnięcia dzieci w różnych konkursach.

Przedszkole nie prowadzi specjalnych akcji rekrutacyjnych, ponieważ od lat zgłasza się do niego dużo więcej chętnych niż posiada ono miejsc. Natomiast w środowisku, w którym działa placówka, promowana jest edukacja przedszkolna. Informacje na temat oferty przedszkola, rekrutacji i osiągnięć wychowanków są zamieszczane na tablicach ogłoszeń, stronie internetowej, a także propagowane na zebraniach z rodzicami. Promocja ta przekłada się na liczbę dzieci 6-letnich rozpoczynających naukę w szkole, które ukończyły to przedszkole. Ankietowani rodzice w większości (23 z 24 osób) uważają, że zostali poinformowani o korzyściach wynikających z faktu, że ich dziecko będzie uczęszczało do przedszkola. Dzieci, które nie chodzą do przedszkola zapraszane są do udziału w festynach rodzinnych (np. dzieci z rodzin romskich mieszkających w pobliżu przedszkola). Działania przedszkola są promowane przede wszystkim przez rodziców, którzy korzystają lub korzystali z oferty placówki i rekomendują jej działania innym (znajomym, krewnym, kolegom z pracy). W wyniku takiej reklamy do przedszkola zgłaszają się chętni rodzice, mieszkający w innych dzielnicach, a nawet poza Olsztynem.

Zdaniem rodziców biorących udział w wywiadzie, jak i wszystkich ankietowanych (24 osoby) przedszkole dba o jakość kształcenia i wychowania. Potwierdzają to partnerzy. O jakości działań świadczy codzienna praca, bogata oferta, współpraca z licznymi partnerami, korzystanie z pomocy poradni, rozwinięta opieka logopedyczna,

osiągnięcia dzieci w różnych konkursach. Przedszkole bada losy dzieci (ankiety wśród rodziców i nauczycieli) i zna osiągnięcia szkolne swoich wychowanków. Placówce zależy na dobrej współpracy z rodzicami i z partnerami, co potwierdziły wszystkie badane grupy respondentów.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Rodzice są partnerami*

Komentarz:

Rodzice są zachęceni do dzielenia się opiniami na temat pracy przedszkola i korzystają z tej możliwości. Mają także wpływ na działania przedszkola i są zaangażowani we współpracę z placówką. Przedszkole prowadzi różne formy wspierania rodziców w wychowaniu. Poniższe argumenty świadczą o wysokim stopniu spełniania wymagania.

Rodzice mogą dzielić się z nim swoimi opiniami na temat działalności przedszkola, co potwierdzili sami zainteresowani oraz dyrektor i nauczyciele. Ankietowani rodzice następująco określili sposoby informowania pracowników przedszkola o swoich opiniach na temat pracy placówki:

- zebrania rodziców (17 wskazań),
- przy okazji uroczystości i imprez przedszkolnych/ grupowych (14 wskazań),
- indywidualne rozmowy w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców (13 wskazań),
- indywidualne rozmowy poza wyznaczonymi godzinami spotkań dla rodziców (13 wskazań),
- poprzez ankiety (1 wskazanie).

Rodzice w większości mają poczucie, że nauczyciele i inni pracownicy przedszkola są otwarci na ich opinie dotyczące działalności przedszkola. Większość z nich (23 z 24 osób) stwierdziła, że zostali poinformowani o dniach i godzinach, w których można porozmawiać indywidualnie z wychowawcami grup. Wszyscy także (24 osoby) mają poczucie, że nauczyciele poświęcają odpowiednią ilość czasu na kontakty z nimi.

Najważniejsze formy wsparcia rodziców w wychowaniu to:

- organizowanie spotkań ze specjalistami w ramach punktu konsultacyjnego poradni psychologiczno – pedagogicznej,
- organizowanie warsztatów, zajęć otwartych z dziećmi,
- organizowanie warsztatów, prelekcji dla rodziców (bez dzieci),
- eksponowanie różnych materiałów na temat wychowania na gazetkach i stronie internetowej przedszkola,
- udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych w czasie spotkań indywidualnych.

Dużym wsparciem dla rodziców jest ich udział w programie adaptacyjnym. W czerwcu odbywa się pierwsze spotkanie z rodzicami, w czasie którego mogą uzyskać wszelkie informacje o pracy przedszkola, poznać pracowników, bazę, wyposażenie, itp. Następnie w sierpniu rodzice razem z dziećmi uczestniczą w różnorodnych zajęciach, co ułatwia im pociechom start w przedszkolu. Wszyscy rodzice korzystają z różnych form wsparcia.

Ankietowani rodzice stwierdzili, że w tym lub poprzednim roku szkolnym ktoś z pracowników przedszkola informował o tym, jak rozwija się ich dziecko. Odbywa się to najczęściej z inicjatywy nauczyciela (23 wskazania) lub na prośbę rodzica (1 wskazanie). Większość ankietowanych (22 z 24) stwierdziła także, że nauczyciele lub inni pracownicy tego przedszkola przekazywali im, w jaki sposób mogą wspierać rozwój swojego dziecka. Wskazali także, jakie formy wsparcia rodziców (opisane również w dokumentach) przedszkole prowadzi lub pośredniczy w dostępie do nich wymieniając:

- pomoc pedagoga lub psychologa na terenie przedszkola (17 wskazań),
- pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej (21 wskazań),
- wskazówki od nauczycieli (23 wskazania),
- warsztaty doskonalące umiejętności wychowawcze (15 wskazań),
- opiekę socjalną (3 wskazania),
- wykłady lekarza (1 wskazanie).

Jednocześnie rodzice licznie korzystają z tych form pomocy:

- wskazówki od nauczycieli (22 wskazania),
- warsztaty (14 wskazań),
- pomoc pedagoga lub psychologa (7 wskazań),

- pomoc Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (4 wskazania),
- opieka socjalna (2 wskazania),
- wykłady lekarza (1 wskazanie).

Wsparcie, jakiego udziela przedszkole rodzicom uznali oni za wystarczające.

Rodzice lub ich organy przedstawicielskie (Rada Rodziców) mają wpływ na decyzje dotyczące kwestii dydaktycznych, wychowawczych i organizacyjnych. Z wywiadu z rodzicami wynika, że kwestie, na jakie mają wpływ to opłaty za wyżywienie, ubezpieczenie, wycieczki, imprezy. Zdaniem rodziców ich wpływ na pracę przedszkola jest wystarczający. Ankietowani rodzice w większości (21 z 24 osób) mają poczucie, że wpływają na to, co się dzieje w przedszkolu, ponieważ np.: "Uwzględniane są moje propozycje"; "Możemy decydować o zajęciach dodatkowych"; "Możemy decydować o imprezach i uroczystościach w przedszkolu"; "Jestem zainteresowana życiem przedszkola, uczestniczę w badaniach, jestem wysłuchiwana"; "Wskazówki, prośby rodziców zawsze są brane pod uwagę i realizowane".

Zdaniem dyrektora najważniejsze formy współpracy przedszkola z rodzicami to:

- imprezy i uroczystości przedszkolne,
- zajęcia adaptacyjne,
- zebrania,
- występowanie rodziców w roli ekspertów (rodzice prezentują dzieciom swoje zawody, np. mama – krawcowa demonstrowała, na czym polega jej praca - uszyła ubranka dla lalek, chusty do zajęć rytmicznych; odwiedzanie zakładów pracy rodziców),
- warsztaty i zajęcia otwarte,
- spotkania ze specjalistami.

Nauczyciele wysoko ocenili zaangażowanie rodziców w życie przedszkola. Ich zdaniem rodzice najchętniej angażują się w uroczystości, warsztaty (gdzie obserwują dzieci i działają wspólnie z nimi), wycieczki. Mniejsze zaangażowanie rodziców występuje przy pracach na rzecz przedszkola, więc często nauczyciele łączą różne formy działań, np. festyn z sadzeniem krzewów w ogrodzie przedszkolnym. Nieco mniejsze grupy rodziców uczestniczą w odczytach, wykładach specjalistów.

Ankietowani rodzice wymienili następujące działania, w których brali udział:

- imprezy i uroczystościach przedszkolne (23 wskazania),
- akcje prowadzone przez przedszkole, które integrują społeczność lokalną - festiwale, konkursy, debaty, akcje społeczne i charytatywne itp. (13 wskazań),
- przygotowywanie imprez i uroczystości przedszkolnych (11 wskazań),
- prace fizyczne na rzecz przedszkola np. remonty, sprzątanie itp. (8 wskazań),
- współpraca merytoryczna z przedszkolem, m.in. dzielenie się swoją wiedzą, umiejętnościami (5 wskazań),
- udzielanie placówce pomocy materialnej (4 wskazania),
- konsultacje, debaty organizowane przez przedszkole (3 wskazania).

Wszyscy ankietowani rodzice (24 osoby) potwierdzili, że nauczycielom i innym pracownikom przedszkola zależy na bliskiej współpracy z nimi. W większości (21 z 24) uważają, że ich opinie mają wpływ na działania przedszkola.

Poziom spełniania wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

1. Przedszkole pracuje w oparciu o przyjętą przez radę pedagogiczną koncepcję pracy, która poddawana jest analizie i w miarę potrzeb modyfikowana. Rodzice znają i akceptują jej główne założenia.
2. Działania realizujące koncepcję oraz wynikające z wdrażania opracowywanych przez nauczycieli innowacji pedagogicznych wpływają na rozwój dzieci i sprzyjają podnoszeniu jakości pracy placówki.
3. Współpraca i wzajemne wsparcie nauczycieli w zakresie planowania, monitorowania i doskonalenia procesów edukacyjnych zapewniają ich spójność i prawidłowy przebieg.
4. Przedszkole współpracuje z wieloma podmiotami działającymi w lokalnym środowisku, dzięki czemu korzyści odnoszą zarówno dzieci, jak i te instytucje.
5. Współpraca przedszkola z wieloma instytucjami działającymi w środowisku lokalnym stwarza wychowankom okazję do zdobywania różnorodnych doświadczeń i wiedzy, a także nabywania nowych umiejętności.
6. Dzięki współpracy przedszkola ze szkołami podstawowymi, szczególnie Szkołą Podstawową Nr 6 w Olsztynie, w której rozpoczyna edukację szkolną większość wychowanków, dzieci szybko adaptują się do warunków szkolnych.
7. Na szybką adaptację dzieci w przedszkolu znaczący wpływ ma dobra organizacja dni adaptacyjnych.
8. Placówka wspiera rodziców w wychowaniu dzieci przede wszystkim poprzez przekazywanie informacji na temat ich rozwoju, udzielanie wskazówek, prowadzenie punktu konsultacyjnego w przedszkolu oraz wskazywanie różnych form pomocy udzielanych przez instytucje zewnętrzne.
9. Rodzice angażują się w proponowane przez nauczycieli działania. Ich udział w pracach na rzecz przedszkola odnosi się przede wszystkim do współorganizowaniem uroczystości i imprez oraz podejmowania decyzji dotyczących kwestii organizacyjnych.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Procesy	
Przedszkole ma koncepcję pracy	A
Oferta zajęć umożliwia realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego	A
Procesy wspomagania rozwoju i edukacji dzieci mają charakter zorganizowany	B
Procesy wspomagania rozwoju i edukacji dzieci są efektem współdziałania nauczycieli	B
Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	B
Obszar: Środowisko	
Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju	B
Wykorzystywane są informacje o losach dzieci, które uczęszczały do przedszkola	A
Promowana jest wartość wychowania przedszkolnego	B
Rodzice są partnerami	B

Raport sporządzili:

- Dorota Anuszkiewicz
- Elżbieta Wąsowska

Kurator Oświaty:

.....